

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon
Ronald Rokers
Datum
2 september 2019

Telefoonnummer
+5999 4619081

E-mail
info@cft.cw

Uw kenmerk

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Ons kenmerk
Cft 201900114

Pagina
1/4

Bijlage

-

Onderwerp
Advies op leningsverzoek 2019

Geachte heer Geerlings,

Op 19 augustus jl. heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) een leningsverzoek van u ontvangen voor een bedrag van ANG 40 miljoen. Op grond van artikel 16 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) en aanvullende afspraken die met het ministerie van Financiën zijn gemaakt omtrent leningen¹, reageert het Cft middels deze brief op uw leningsverzoek. Dit advies is tevens in afschrift verstuurd aan de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) alsmede aan het ministerie van Financiën van Nederland.

Oordeel

Het Cft adviseert positief bij de lening van ANG 40 miljoen. De voorgenomen kapitaaluitgaven maken deel uit van de vastgestelde begroting 2019. Deze begroting voldoet niet aan de normen van artikel 15 van de Rft. Door besluitvorming in de Rijksministerraad (RMR) van 23 november 2018 is het Sint Maarten voor het begrotingsjaar 2019 toegestaan af te wijken van de normen van artikel 15 van de Rft. Het leningsverzoek voor de kapitaaldienst voldoet aan de door de RMR gestelde voorwaarde dat deze maximaal ANG 40 miljoen bedraagt.

Het Cft stelt vast dat de met de lening voorgenomen kapitaaluitgaven voldoen aan de definitie van de System of National Accounts (SNA) voor non-financial asset. Bij het project "herstructurering belastingdienst" gaat het Cft ervan uit dat de kapitaaluitgaven besteed worden aan het moderniseren van de informatie- en communicatietechnologie. Na verstrekking van deze lening vallen de totale rentelasten van de collectieve sector binnen de rentelastnorm.

---

¹ Protocol lenen d.d. 3 september 2014

Toelichting

Begroting 2019

Op grond van artikel 16 lid 1 en 3 van de Rft dienen voornemens tot het aantrekken van een lening in de vastgestelde begroting te zijn opgenomen en wordt door het Cft beoordeeld of de vastgestelde begroting aan de normen van artikel 15 van de Rft voldoet. De begroting 2019 die op 23 augustus 2019 door de Gouverneur is vastgesteld, voldoet niet aan die normen. Op 23 november 2018 heeft de RMR besloten dat Sint Maarten, op grond van artikel 25 van de Rft, voor het begrotingsjaar 2019 mag afwijken van de normen van artikel 15 van de Rft. Dit is aan u bevestigd middels de brief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 14 december 2018. In de brief is aangegeven dat de door het Cft geadviseerde voorwaarden zijn overgenomen. Ten aanzien van de kapitaalinvesteringen is daarbij gesteld dat voor 2019 maximaal ANG 40 miljoen als lening op de kapitaaldienst wordt begroot, de kapitaaldienst geen investeringen mag bevatten die via het wederopbouwfonds gefinancierd kunnen worden en in ieder geval de investeringen worden opgenomen die noodzakelijk zijn voor justitie en voor het reorganiseren van de belastingdienst. Het Cft stelt vast dat aan deze voorwaarden wordt voldaan.

System of National Accounts

Het Cft stelt vast dat de in de bijlage bij het leenverzoek opgenomen kapitaaluitgaven voldoen aan de definitie voor non-financial asset volgens de SNA. De voorgenomen kapitaaluitgaven voor het project "herstructurering belastingdienst" is in de bijlage niet nader toegelicht maar zal volgens het projectplan voornamelijk worden besteed aan het moderniseren van de informatie- en communicatietechnologie.

Aanwijzing

Op 8 september 2015 heeft de RMR het bestuur van Sint Maarten een aanwijzing gegeven. Deze aanwijzing bepaalt dat Sint Maarten pas weer kan lenen als invulling wordt gegeven aan de eerste drie punten van de aanwijzing. Zo dienen de tekorten uit de periode 2010 tot en met 2014 uiterlijk in 2018 te zijn gecompenseerd, dienen de zorg- en pensioenuitgaven meerjarig volledig te worden opgenomen en moeten de betalingsachterstanden in de periode 2015 tot en met 2018 zijn weggewerkt. Het Cft heeft in eerdere adviezen bij leningsverzoeken in 2016 en 2017² geconcludeerd dat Sint Maarten op dat moment in voldoende mate invulling gaf aan genoemde punten om te kunnen lenen. Echter, door de verslechterde financiële situatie als gevolg van de orkanen voldeed Sint Maarten niet langer aan genoemde punten.

In de RMR van 12 april jl. is besloten tot een verlenging van de termijnen van de aanwijzing. In de aangepaste aanwijzing moet Sint Maarten uiterlijk in 2021 de tekortcompensatie en het wegwerken van de betalingsachterstanden hervatten door het realiseren van de geraamde begrotingsoverschotten. Definitieve besluitvorming in de RMR over de aangepaste aanwijzing moet nog plaatsvinden. Zodra de verlenging van de aanwijzing van kracht wordt, dient Sint Maarten in het meerjarig beeld in de begroting 2020 aan te tonen dat aan de punten uit de aanwijzing voldoende invulling wordt

---

² Kenmerken Cft 201600148 respectievelijk 201700088

gegeven voordat er weer geleend kan worden voor kapitaalinvesteringen. Op dit moment staat de aanwijzing niet in de weg voor de voorgenomen lening.

Rentelastnorm en schuldquote

De totale rentelasten van de collectieve sector, inclusief de verwachte rentelasten die gepaard gaan met de voorgenomen lening, vallen onder de rentelastnorm. Aandachtspunt is wel dat de schuldquote door het aangaan van deze lening verder oploopt. Deze lening zorgt voor een toename van de schuldquote met 2 procentpunt. De schuldquote zal naar verwachting toenemen tot 50 procent van het BBP³ eind 2019 indien alle in de begroting 2019 opgenomen leningen worden aangetrokken (behoudens overige ontwikkelingen in de collectieve sector).

Tot slot

Inmiddels is een groot deel van 2019 verstreken. Naar de mening van het Cft is het daarom een uitdaging om alle voorgenomen kapitaalinvesteringen nog voor het einde van het jaar op een verantwoorde wijze uit te voeren of daarvoor verplichtingen aan te gaan. Het Cft acht het hierdoor mogelijk dat een gedeelte van de voorgenomen investeringen naar het jaar 2020 doorschuift.

De financieringsmiddelen van de voorgenomen kapitaaluitgaven bestaan met name uit de lening van ANG 40 miljoen, de afschrijvingen van ANG 10,6 miljoen en een bijdrage uit het wederopbouwfonds van ANG 27 miljoen. Het Cft merkt op dat de bijdrage vanuit het wederopbouwfonds afhankelijk is van het behalen van beleidsdoelstellingen, waardoor het onzeker is dat deze middelen in 2019 als financiering kunnen dienen. Het Cft adviseert Sint Maarten daarom terughoudend te zijn met de daaraan gekoppelde investeringen, waaronder het project "herstructurering belastingdienst" totdat meer zekerheid wordt verkregen of deze bijdrage ook daadwerkelijk ontvangen zal worden.

Aangezien het project "herstructurering belastingdienst" naar het oordeel van het Cft van groot belang is om de inkomsten van Sint Maarten structureel te verhogen, adviseert het Cft zo nodig een alternatief uit te werken zodat dit project in 2019 afdoende gefinancierd kan worden.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid die te geven.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

---

³ Op basis van een BBP van ANG 1.848 miljoen (CBCS, maart 2019)

Kenmerk
Cft 201900114
Blad
4/4

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De waarnemend secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

De president van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten

Het ministerie van Financiën van Nederland (DGRB IRF/GT AGT)